

تحلیل محتوای توصیفی اهداف کتاب هدیه‌های آسمان پایه دوم ابتدایی بر اساس طبقه‌بندی بلوم

زهرا اکبرزاده^۱، رضا شیرازی^۲، فاطمه باباگردی^۳، مهری خاتمی^۴، جابر سوسرایی^۵، فاطمه زنگانه^۶

^۱ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی دانشگاه آزاد واحد علی آبادکتول استان گلستان (نویسنده مسئول)

^۲ کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی درسی

^۳ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی دانشگاه آزاد واحد علی آبادکتول استان گلستان

^۴ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی دانشگاه آزاد واحد علی آبادکتول استان گلستان

^۵ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی دانشگاه آزاد واحد علی آبادکتول استان گلستان

^۶ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی دانشگاه آزاد واحد علی آبادکتول استان گلستان

چکیده

کتاب درسی، مهم‌ترین و رایج‌ترین منبع آموزشی در نظام آموزشی کشور ما است که به‌صورت متمرکز سیاست‌گذاری شده و اداره می‌گردد. در چنین نظام‌های آموزشی کلیه فعالیت‌های یادگیری رسمی در زمان معین حول محور آموزش و یادگیری کتاب‌های درسی، شکل می‌گیرد. با توجه به این‌که آن‌چه حین آموزش انجام می‌شود و آن‌چه بعد از آموزش حاصل می‌شود، همه ناشی از اهداف است؛ هدف‌ها تعیین‌کننده تمام جزئیات آموزشی هستند. هدف از این پژوهش بررسی میزان توجه کتاب هدیه‌های آسمان دوم دبستان چاپ ۱۴۰۰ به طبقه‌بندی‌های بلوم شامل سه حوزه شناختی، عاطفی و روانی-حرکتی و حوزه شناختی به شش بخش فرعی (دانش/ فهمیدن/ کاربرد/ تحلیل/ ترکیب/ ارزشیابی) است. روش پژوهش در این مقاله از نوع تحلیل محتوای توصیفی است که در آن از بررسی داده‌های کمی به دست آمده از پژوهش به نتایج کیفی می‌رسیم. جامعه مورد مطالعه نیز اهداف آموزشی کتاب هدیه‌های آسمان پایه دوم ابتدایی است. ابزار گردآوری اطلاعات، سیاهه تحلیل مبتنی بر حیطه‌های بلوم است. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که در بین حیطه‌های بلوم، غالب تمرکز اهداف در این کتاب، یعنی ۵۶٫۸۱٪ اهداف در کتاب هدیه‌های آسمان دوم بر روی حیطه شناختی و در بین شش سطح حیطه شناختی بلوم نیز بیشتر توجه اهداف در این کتاب بر سطح دانش و فهمیدن می‌باشد؛ به‌گونه‌ای که در کتاب هدیه‌های آسمان پایه دوم، سطح دانش و فهمیدن با ۷۲٪ هدف، رتبه نخست فراوانی را به خود اختصاص داده است. این موضوع نشان می‌دهد که این کتاب اغلب از مفاهیم شناختی استفاده کرده این یعنی به توانایی‌های ذهنی و مهارت‌های عقلانی دانش‌آموز بیشتر اهمیت داده است.

واژه‌های کلیدی: تحلیل محتوا، هدیه‌های آسمان، حیطه شناختی، حیطه عاطفی، حیطه روانی-حرکتی

مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی

دوره ۷، شماره ۳، پاییز ۱۴۰۰، صفحات ۲۵۸ - ۲۵۰